

Kéziratok, amelyek nem adatnak vissza ide küldendő: „MURAVIDÉK” szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. 16. szám.
Postatakarék számla száma 12980.
Kiadó-tulajdonos: KÜHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Politikai, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm.-ként: szöveggözt és nyilttér 1.50 dinár, rendes 1.—Din., apróhirdetés 0.70 Din. és az illeték. Többszörinél engedmény.

IX. Évf.

Murska Sobota, 1930. február 13.

7. Szám.

Ember, légy jellemes és jó!

Ellemben nagyon jellemes lehet az az ember, aki észszerű okokból korábbi elveihez nem ragaszkodik vagy elfordul vagy ellentétbe kerül velük, mert a jellem nem holt, változatlan szilárdságu, hanem élő és a folyton növekvő élettapasztalatok szerint átalakuló. Az ész, az élettapasztalatok, amelyek megadják a jellem sulyát, tartalmát, az elvek megváltozását, az akarat ingadozását mindez halad, változik, átalakul; de ez az átalakulás a jellemes embernél lassan megy. (Jellemtelennél az akarat rövid időn belül ingadozik.) Ebből látható, hogy az átalakulás halad a korral, nem ritkán a gondolat — és értelmi világ nagyobb megrázó megváltozásával is.

A jellemnek egy kis részét az erkölcs is kitölti; de persze csak akkor, ha az erkölcsi ideálnak az elvek megfelelnek.

Ellemben, ha nem felelnek meg, sőt ellentétesek, akkor a jellem erkölcstelen, de azért jellemes lehet az illető. (Relative!)

Ismeretes a tudatlan jellem is, ha az illető egyén akaratának mivoltát nem képes tudatos elvekbe sorolni.

Mi ma a feladat? Nevelni a népet, a gyermeket lélektani és erkölcsi tekintetben a jóra, a nemesre, a nagylelkűsége, a finomságra, azután az ő egyinőségét gyakorlatokkal, szoktatással, az értelmi és érzelmi világ céltudatos és erős kormányzásával oda terelni, hogy az akarata kitartóan a felsorolt jóságok mellett nyilvánuljon meg és ezt az elvet föl ne hagyja. Így nevelve az embert, hamar megszűnnének az olyanok, akiknek minden szavuk hazugság, minden pillanatban agent provokatórok, kárörvendők, csalók, inhumánok, besugók, bosszúállók, talpnyalók. E legutóbbiak azért hizelegnek, mert gyenge értelműek, másképpen hivatalukat meg nem tarthatják, hát kedveskednek. Talpnyalással töltik ki azt az űrt, amely az agyban van. Nem így a jellemes, a tudományában erős, szorgalmas embernél. A jellemes apa nem tanítja a gyermekét arra, hogy a nagy tizedes mérleg mérőrudjának farán levő csavarható súlyt ügyesen, észrevétlenül csavarja vissza, hogy 8—10 dinár áru árával kevesebbet adhasson el

Politikai hírek.

Az igazságügyminiszter rendezte a bírósági ünnepeket. Dr. Szerszkics Milán igazságügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben a váltó- és csekk-törvény kivételével az összes többi törvények alapján való tárgyalásoknál a következő ünnepeket kell megtartani. Katolikusok részére: Ujév, Három királyok, Gyertyaszentelő, Szt. József, Gyümölcsoltó, Ciril és Metód, Péter és Pál, Nagyboldogasszony, Kisasszony, Mindenszentek, Szeplőtlen fogantatás, Karácsony két napja, Husvét hétfő, Áldozó csütörtök, Pünkösöd hétfő és Urnapja.

Törvény a szerumok ellenőrzéséről. Ófelsége Alekszandar király a szociálpolitikai és népegészségügyi miniszter javaslatára, a miszterelnök meghallgatása után törvényt bocsátott ki a biológiai eredetű gyógyszerek ellenőrzéséről. Ezen termékek gyártására és eladásának ellenőrzésére egy speciális bizottság lesz szervezve. Az állam részére ezeket a gyógyszereket csak Beogradban és Zágrebben fogják készíteni. Más mindenki csak a hazai intézményektől szerezheti be ezen készítményeket, amelyeket magángyógyszertárok is kötelesek lesznek árusítani. A törvénybe nem tartása büntetendő cselekmény, szándékosság esetén 6 hónapig terjedhető szigorú fogsággal és 100.000 dinárig terjedhető pénzbírsággal büntethető, az illető, gondatlanság esetén a büntetés enyhébb.

A Népszövetség a legrövidebb időn belül napirendre tűzi az általános leszerelés kérdését. Így mondja ezt az angol miniszterelnök: Macdonald, aki a londoni leszerelési konferencia eredményének alapján véli ezt elérhetőnek. Szó lesz a szárazföldi- és a légi leszerelésről s ezt a kér-

dést a nagyhatalmak fogják megvitatni.

Párisban összeült a szakértő konferencia, hogy a keleti jóvátételek kérdéséről véglegesen elintézzék a hágai egyezmény alapján.

Görögország. Görögország lágahajzói miniszteriuma tervbe vette, hogy légi haderejét Görögország igényeinek megfelelően fejleszteni fogja s még kis hadihajókat is fog építeni. A jövőben nem lesz megengedve, hogy külföldi vállalatok Görögországban légi kikötőket tartsanak fenn.

Romániában most folytat le a községi választások. A kormányon levő parasztpárt nagy többséggel győzött. Sok helyen véres incidensek fordultak elő a választásnál.

A keleti jóvátételi bizottság. Loucher francia munkaügyi miniszter, a bizottság elnöke úgy nyilatkozott, hogy a bizottság munkájával hamar elkészül, mivel lényegben csak arról van szó, hogy a hágai megállapodásokat megszővegezzék.

Spanyolország. Az új kormány Berenguer tábornok elnökelete alatt megalakult. A kormány vissza fogja állítani a parlamenti alkotmányt s bizik abban, hogy biztosítani fogja az ország békéjét a tulzókkal szemben. Az összes összeesküvő spanyol tiszteket, kiket a diktatura bebörtönözött, most szabadon bocsátották.

A jugoszláv-bolgár egyes bizottság befejezte működését s teljes megegyezésre jutottak a delegációk. A kettős birtokosok ügyét májusban még végképen likvidálni fogják.

Mexikó elnöke ellen merényletet követtek el. Mikor Rubio elnök az új miniszterek eskütétele után elhagyta az elnöki palotát, revolveres merényletet követtek el ellene. Az egyik

lövés az elnököt állkapcsán érte, csaknem az ütőeret sebezte, egy másik golyó a vállán sebesítette meg. Az elnök unokahuga könnyebben sérült meg, feleségét surlolta a golyó. A rendőrök nyomban elfogták a merénylőt a 22 éves Flores Dánielt, a volt elnök jelölt hívei közül való.

Olaszország és Ausztria között barátsági szerződés jött létre, amelyet Ausztria — különösen gazdasági szempontból igen nagy fontosságúnak tart magára nézve. Trieszt szabad kikötője lesz Ausztriának.

Téli lakodalom.

Borus téli napok hosszu az éjszaka Pihenőbep van most eke, kasza, kapa. Mi is volna a tél más mint egy unalom. Ha nem jönnek közben egy kis lakodalom. Menyasszony, esküvő, paszita, disznótör. Hiszen van most egy kis jó zamatos ujbör. Meghívott a gazda sógort, testvért s komát

Nem sajnálja tőlük ilyenkor a borát. A szoba belsején nagy lámpa világít, Kinn az utca sárban csillagokká válik Esti hatóra már, jönnek a vendégek, Sürögnek forognak a házi cselédek. Néhány kisegítő s köztük jó gazdasszony

No, hogy sok a dolguk, bizony azt mondhatom.

Szerencsés jó estét gazda uraméknak, Azonkívül minden hozzátartozóknak. Isten hozta őket kedves vendégimék Válaszol a gazda, de sokára jönnek. Nagy boros korsót tart a jobbik kezében A korsó nyilásán zománcos tölcserrel. A korsót addig a bal kezébe fogja Jobb kezét sorbanja vendégeknek nyujtja Jó komám, meg sógor kerüljenek beljebb,

Terített az asztal foglaljanak helyet. Ó is utánuk megy, szépen bekiséri Kedves vendégeit, helyre telepíti. Megtölt szépen sorban poharat s üveget, Aztán kocintanak, ő is iszik egyet. Nó, hogy izlik, jó-e, talán csak nem hamis?

Az igaz, hogy van benn egy kis smarnica is,

Dicséri mindenki megelégszünk vele, Hisz a smarnica is szólónek a leve. Bejön a konyháról az első gazdasszony, Körül néz hogy, ha már minden rendben vagon.

A tűz melegtől ég a két orcája Nem szükség ilyenkor pirósító rája Rendben veszi kint a konyhacselédeket, Elkezdik tálnai a jó ételeket.

Minden kis lakomán — bár nincs rezes banda

Elég ilyen helyre egy jó harmónika — Fialatok lányok táncra kerekednek, Az öregek is már nagy hangon beszélnek.

Szólnak háborukról, jó bortermésekről, És még sok mindentől régi jobb időkről. Isznak koma, sógor tele van a pohár Nótára gyujtanak „Sárga cserebogár”

— SÁRDI GYULA. —

és így megkárosithassa a vevőt És e csalást azért tette, hogy meg nem szolgált módon 8—10 dinárhoz jusson.

Utaztam vasuton. Az emberek azon törték a fejüket hogyan lehet észrevétlenül becsapni az embertársát. Az egyik család elég nagy lánya még azzal is dicsekedett, hogy ő belisztezte a csavarható tárirozó sulyt, hogy a vevő előtt pontosan tárirozott

mérleget egy törölő ronggyal lisztletörlés ürügye alatt a csavart néhány menettel hátrább törölgethesse és így a vevőt megkárosithassa. Ahelyett, hogy szégyelte volna ebbeli tettét, még dicsekedett a tudományával.

Ez a nevelés elszomorító, akárcsak az a törekvés, miként lehessen egy paragrafust kijátsszani. — N.

A Gornjaradgona-Radkersburg közti új hid megnyitása.

A Gornjaradgona—Radkersburg közti új hidat, melynek elődjét a fahidat a Mura zajló jege elsodorta, elkészült. Mult vasárnap volt a hid ünnepélyes megnyitása mindkét állam részéről.

Ausztria részéről dr. Schöber kancellár, dr. Hainisch volt köztársasági elnök, kereskedelmi miniszter; Schumy belügyminiszter, dr. Pavlikavszki gráci püspök,

Jugoszlávia részéről dr. Szerneć bán, dr. Pirkmayer Ottó segédbán, dr. Tomasics maribori segédpüspök s mindkét részről számos építő és politikai hivatalnok jelen volt.

Az ünnepi beszédet Stájerország kormányzója mondotta, utána Pirkmayer, Pavlikavszki, Tomasics és még néhányan mondtak beszédet. Ezt követték a fölszentelések, melyeket a két püspök végzett.

Hainisch ezután mondta nagy beszédét és hangsúlyozta, hogy a két baráti szomszéd állam együttműködését, kereskedelmének fejlesztését van hivatva az új hid elősegíteni.

Hasonló volt Szerneć drámai bán beszéde is. Most jött a két hidépítő mérnök kitüntetése. Először Einkrits osztrák mérnök kapta Öfelsége Szent Száva rend III. osztályát, azután Steinitz maribori mérnök kapta az osztrák érdemkeresztet. A bankett a közeli radkersburgi Sparkassa Saal-ban tartatott, ahonnan üdvözlő táviratot küldtek Öfelsége Alekszandar királyunknak és Miklász köztársasági elnöknek.

Horvát emigránsok

tüntek fel Genfben az utóbbi időben, de nem sikerült nekik semmiféle működést kifejteniök s nem is vette észre őket senki sem, pár külföldi újságról kivül.

Jutka asszony kis kátéja.

Elbeszélés a vend népeletből.

Irta: KOLOSVÁRINÉ.

Kemény élet következett ezután. Őszi munka végeztével hordtam kavicot az országútra. Futt az északi szél, esett a hideg eső, rajtam egy száll vékony kabát, a zsebemben darabka száraz kenyér, a szívemben Istenben helyezett erős hit és bizalom, így küzdöttem meg az életharcot.

Őcsém a Mátyás, gyenge gyerek volt, inkább otthon dolgoztatott. Mire katonasorba kerültem, már nem volt adósságunk.

Azután leégtünk. Hogy többé ily szerencsétlenség ne érjen, kőházat építettünk. Ujra kölcsönt kellett felvennünk, újra elkezdni a harcot. Így teltek el az évek. Ma birtokunk megszorodott, készpénz is akad a ládafiában.

Kőből van a házunk két szobával. A szobákban két-két ágy, szekrény, kredenc, a kamara tele minden-del, ami az élethez kell, lásd édes kis csibém, találz nálam mindenféle szót (vend szólásmód). Ezután még János felsorolta mind azt a gazdaságot, ami az ilyen módos parasztház-

HIREK.

HETI NAPTÁR
1930. FEBRUÁR hó 28. nap 8 hét.

Hó és hét napjai	Róm. kath.	Protestáns
16 Vasár.	Sept. Julianna	Julianna
17 Hétfő	Konstantin	Konstantin
18 Kedd	Flávián	Estom S.
19 Szerda	Konrad hv.	Gabinus
20 Csüt.	Elenther	Elenther
21 Péntek	Eleonóra ††	Eleonóra
22 Szomb.	Peter székf.	Péter sz.

Időjárás:

Száraz, hideg.

Kereskedelmi árak:

100 kg.	Buza	Din.	205—210
"	Rozs	"	150—160
"	Zab	"	200—
"	Kukorica	"	160—200
"	Köles	"	200—
"	Hajdina	"	175—
"	Széna	"	90—120
"	Bab cseres.	"	450—
"	Vegyes bab	"	325—
"	Krumpli	"	50—75
"	Lenmag	"	480—500
"	Lóhermag	"	1100—1300
Bika	7-50	8-50	9— 10.
Üsző	7-50	8-50	9— 9-50
Tehén	4—	4-50	5— 8.
Borju	—	—	14— 15—
Sertés			15— 15-75
Zsir l-a			29— 30—
Vaj			35— 40
Szalonna			23— 25—
Tojás 1 drb.			0-75

Valuta:

Zürichben 100 Din = 9.1275 sfrk.
100 Doll. (E. A.) adnak itt 5617 Din-t
100 Pezoért (Urug.) „ „ 4900 „
100 Márkáért „ „ 1349 „
100 Frankért (Páris) „ „ 221 „
100 Pengőért „ „ 990 „
100 Schil. (Bécs) „ „ 798 „
100 Cseh kor. „ „ 168 „

Arany menyegző Murszka Szobotán.

Rohan az idő, rohan az élet. Jól emlékszem Kirbisch fetter ezüst lakodalmára. Ime már az arany menyegzője is elmúlt február 4.-én. Idsbb.

Kirbisch Ferenc és kedves felesége a legszebb egyetértésben élnek együtt már ötven éve. Az öreg ur 82 éves, öngyásga (talán most már nem követek el indiszkréciót) 77. A Kirbisch család a legrégebbiek egyike. Az öreg ur itt született a mai M. Szobotán, rendkívül takarékos, szorgalmas és eszes ember. Mint szőlőtulajdonos és gazda képzettségének többször tanulmányát adta, de általános műveltsége is közismeretes. Terményei, borai, pálinkái nagyon jók és tiszták, amiről a szombathelyi, budapesti és párizsi kiállítások tanuskodnak. Az ismeretes különféle ízű és szagu aromás gejsztjei, elnevezésük miatt sok jó mulatságot okoztak. Kirbisch volt az első, aki az amerikai szőlőt itt meghonosította, ő adta hozzá a telket, ő építette az első hidmérleget, és kezdeményezte az első mértékhatóság hivatalát, ő létesítette a központi szeszfordét is. Agilitása és ember-szeretete kitűnik abból is, hogy a „Muraszombati Dal- és Zeneegylet”-nek sokáig volt vezetője.

Ez alkalommal egy kis anekdotáról sem szabad megfeledkezni: Vagy 35 éve lehetett, hogy Kirbisch bácsi a boldogult Metzker Mátyással a helybeli uradalmi intézővel és a még ma is élő Leitner József főerdésszel Németországba Münchenbe rándultak innen „auf ein Krügl Bier”, mert ott azt mesélték, hogy a hofbraj-i sör nagyon jó, megüti a kőbányai Haggenmachert.

A nagy németek tágra nyílt szemmel nézték az akkoriban vadnak vélt magyarokat, mert jól beszéltek németül. Ugyálszik a kedves uraink és barátaink erre nagyon is büszkék lehettek, mert a Bavária belsejében a néhány évre rá ugyancsak oda kirándult társaság a Bavária szemnyílásai fölött számos név között rátalált a következő föllírára:

„Itt voltak három magyarok Kirbisch, Leitner, Metzker.”

E mulatságos és színmagyaros följegyzésükért sokat, de szeretettel incselkedtek velük.

1903-ban mi is néhányan ott jártunk, kerestük e híres föllírást a vasalkotmány belsejében, de nem találtuk meg. Valószínű, hogy csak ráfogták a józú „magyarok”-ra, hogy ez is okot nyújtson az ivászatra.

Nem lenne teljes e pár sorunk ha Kirbischné öngyásgáról, kedvességéről, szépségéről és vidámságáról meg nem emlékeznénk: Nagyon szép asszony volt mint krinolinós ifju asszony és még ma is szép és fúrge néni. Társalgása rendkívül kedves és mulattató. Mindenki szerette régebben, mindenki szereti ma is.

Midőn ez alkalommal minden jót kívánunk a házaspárnak: adja az Isten, hogy jó egészségben 25 év múlva a gyémánt menyegzőjüket is megtarthassák és arról a Muravidék éppen olyan szeretettel referálhasson a kedves olvasóinak mint ma.

— A katonasági és tengerészeti törvény utolsó szakaszának 45. cikke szerint tilos a katonaköteleseknek az ország területét 3—6 hónap tartamára vagy végleg elhagyni. A további felvilágosításokat az érdeklődők a szeszki nacselniknél megkaphatják.

A muszka-szobotai önk. tüzoltó egyesület mult héten tartott mulatsága nagyon jól sikerült. Hely nem volt és ezért a nem táncolók egy része a sőtésbe vonult. A kosztoló közönség meleg és frissen készített ételekkel bőven el volt látva. Az egylet eddigi mulatságát minden tekintetben messze túlhaladta ez mulatság, így tehát a jövedelem is a kívánalmakat bőségesen kielégítette.

— A murszka-szobotai Sokolski domi lopásról az újabb

nál van, és minden mondatot azzal fejezett be: Lásd édes kis csibém, találz nálam mindenféle szót. A végén pedig felállt és imígyen szólt. Már nem is gondoltam arra, hogy asszonyt hozzak a házhoz, komolyan, szomoruan jártam a gazdaságban; de akkor jöttél te, kis csibém, te hoztál a szívembe új tavaszt, te tanítottál meg ujra mosolyogni, bizni a boldogságban. Akarsz-e eljönni hozzám feleségül, akarsz-e dalos madárkája lenni a mi szomorú, gazdag legényotthonunknak.

Sok szép szerelmi nyilatkozatot hallott Juditka már, de egy sem volt füleinek oly kedves, mint a Jánosé. Hisz oly jövő tárult eléje, amilyenről legmerészebb álmaiban sem mert álmodni. Azért édesen pirulva felelte:

Akarok és igyekezni fogok, hogy magának méltó felesége legyek. Köszönöm ezt a szót angyalom, szólt János, ezzel karjaiba zárta és ajkukon elcsattant a jegyváltás csókja. Azután a boldogságban uszó szülőktől kérte meg Juditkát.

Ennek végeztével engedett csak bort hozni az asztalra. Megbeszéltek a nyilvános eljegyzés idejét, az esküvőről, a lakodalmáról mindent pontosan megbeszéltek.

Azután már ment minden a maga rendje módja szerint. Felírára már a János táltosai röpitették a boldog Juditkát. Nagy és dus volt a lakodalom, öreg emberek még ma is emlegetik.

Juditka sem ment egészen üres kézzel János otthonába. Kapott vehes tehenet, kocát, egy hrtenszka skrinnyát (ős vend szekrény, bükkfalemezekből összeróva) benne száz rőf finom háziszóttos vásznat és ennek a közepében az édes anyja menyegzői pecsájába (régii vend fehér, csipkés fejkendő) betakarva a kis kátét.

A János szépen berendezett otthonában nem igen került hely a szerény skrinnyának, feltették tehát a padlásra. Az a száz rőf vászon pedig soha sem lett kevesebb, mert amennyit Jutka félre használt belőle, szorgalmas kezei mindig vissza fonták hozzá.

Derék jó gazdaasszony lett Juditkából, keze alatt gyarapodott a gazdaság. Az udvaron csak úgy hemzsegett a sok baromfi, malac.

Egy évig volt már Jutka a János felesége, ezalatt termete kissé megtelt, pirosabb lett az arca, tüzezebb a sze-

me, önértesebb a fellépése, szebb kívánatosabb volt, mint lánykorában.

Mátyás sógor csak rajt felejtette a szemét.

Villogó fekete szemű, beteges kinézésű apró ember volt. A lovait úgy szerette, mintha testvérei lettek volna; minden öröme bennük telt, de nem is akadt párjuk hét faluban sem.

Akkoriban a forgalom Bécs felé mint a radkersburgi vasuti állomáson át ment. Odáig tengelyen szállították a buzát, hust és egyéb Bécsnek szánt élelmiszert.

Jánosék is jártak fuvarba; de hogy János megnősült, inkább otthon dolgoztatott, Mátyás pedig fuvarba járt.

Egyszer úgy hóolvadás idején is fuvarban volt, erősen meghűlt; amúgy sem volt valami erős szerveztű, most beteg lett. Nagy láza volt, az oldalában erős nyilalást érzett. Múskor az istállóban szokott aludni a kedves lovai körében, most János ment őket ellátni, Mátyást pedig Jutka vette ápolás alá. Ágyba fektette, teát főzött, a fájos oldalára fedőket melegített. Egyszerre csak megszólal a Mátyás:

(Folyt. köv.)

nyomozás szerint azt az eredményt kaptuk, hogy a betörés az udvarról a szinpadra vezető uton történt. A kettős ajtó közül az elsőt álkulccsal nyitották, a másikat fölfeszítették. A betöréses lopás második része a függönyök letétele volt, ami nehezen mehetett, mert a függönyök egybe voltak varva, hosszú stáfikra erősített dróton lógtak. A letétele oly erővel történt, hogy a stáfik eltörttek, a felső részük a magasból nagy robajjal hullhatott a szinpad deszkáira. A jelek szerint a leszakított függönyök nem lettek összehajtvva, hanem vonszolva lettek a szinpadról a lépcsőkön át az udvarba. A betörők magukkal vittek egy nagy 300 Din. értékű gyalut is. Érthető, hogy csakis olyanok lehettek a tettesek, akik jól értenek a betörésekhez, mégis sajnálatosan a tornászok is gyanúsítottak. A nálunk volt egyik főtag arra kért, hogy közöljük miszerint: „A gyanu alólföl vannak mentve a tornászok“.

— **Gazdasági tanfolyam Strukovci** községben 6 hét elteltével bezárattott. Jelekezett 87 rendes hallgató. A napi látogatók 56 volt. Asszonyok is részt vettek az előadásokon, melyek száma 24 volt, melyek mindenike 2—2 óra hosszat tartott. Az előadók: Šega igazgató, a gyümölcsstermelésről; Wenko mérnök az állattenyésztés és tejgazdaságról, Hržič főerdészi tanácsos az erdőszetről, Siftár gazdasági tanár a mező- és rétgazdaságról, Šerbec állatorvos az állatorvoslásról, a járási főnök Lipovšek pedig a gazdaságjogról tartott előadásokat. Az eredmény minden tekintetben nagyon jó volt. Köszönetet és hálát érdemelnek úgy az előadók, mint Bakó Károly tanító Strukovcira, aki a tanfolyamot előkészítette és érdekében a szükséges propagandát kifejtette.

— **A kapornaki közbirtokosság** korcsmaháza 1930. évi május 15.-től egymásutáni három évre szabad kézből bérbeadó. Érdeklődni Hári Ferencnél kell.

— **Megfagyott ember.** Kovács János 63 éves gazdálkodó Ratkovci-ról folyó hó 10.-én délután elment Ivanjšovcira, hogy az egyes gazdákat megkérje, hogy a réjükön át fát hordhasson haza Radkovcira. Mint jó embert a gazdák megkínálták egy kis itókéval, amely éresztette hatását s másnap virradóra megfagyva találták az ivanjšovci-i határban. A hatóság megjelent a helyszínén s átvizsgálás után haza szállították Ratkovci-ra.

— **Halálozás.** Szocsics Mihály hentes és mészáros f. hó 6.-án rövid szenvedés után Csakovecen elhunyt. Nagy részvét mellett temették el a helybeli rómkat. temetőben. Fogadják őszinte részvétünket.

— **Gyász Istentisztelet.** Csakovecen e. hó 17.-én délelőtt 10 órakor gyász Istentisztelet tartatik az egy évvel ezelőtt tragikus körülmények között elhunyt Glogovec Ferenc törvényszéki bíró lelki üdvéért.

— **Rogatec-Krapina vasutvonal ünnepélyes megnyitása.** A Krapina-Rogatec vasutvonal ünnepélyes megnyitására való előkészületek befejezt nyertek és e hó 16.-án vasárnap nyitják meg. A jelenlegi értesülésünk szerint a megnyitáson részt vesz Ing. Radivojević közlekedésügyi miniszter, a kormány néhány tagjával, azonkívül Szerbec drávai és Silovics szávai bánok, valamint a ljubljana-i és zágrebi vasut igazgatók, nagyszámu katonai és civil előkelőségek kíséretével. Az építési munkálatokat, mint ismeretes a szarajevói Progres cég végezte.

— **A Hodosi önk. tűzoltó egyesület** folyó hó 9.-én jól sikerült táncmulatságot rendezett. A jó sikert elősegítette ama körülmény, hogy a mai rossz pénzügyviszonyok miatt egy év óta semmiféle mulatság nem volt. Nem is a borivás folyt nagy mértékben, inkább a fiatalság táncolt jó kedvvel. De nem csak a fiatalság, hanem egy 72 éves anyóka is megmutatta, hogy kitart a fiatalokkal, s késő órákig fiatalos erővel járta a csárdást és különféle táncokat.

E mulatságon részt vett és a legjobb kedvvel mulatott a szomszéd Krplivnik község önk. tűzoltó egyiete is. A mulatság tisztá bevétele a felszerelések javítására és beszerzésére lesz fordítva. Tekintve a nemes célt, voltak akik a rendes belépő díjon felül is fizettek. N. N. egyesületünk kegyes pártolója 100 Din. T. Vály Zsigmond 30 Din. Hejner G., Vértés Aladár, Fenyves Károly, Frim Zsigmond 22 Din. Štefančec R., Capár Stefan, str. Jenese Jenő, Makári Aladár 10 Din. Rues Josip Z. u. Kerčsmár Mihályné. özv. Ábrahám Sándorné, Frám Vilmos, Ziskó János, Könye Dezső, Pres Kálmán 5 Din. fizettek. Ezen felülfizetésekért, valamint mindazoknak, akik a mulatság sikerét bármiképen előmozdították e helyen fejezi ki hálás köszönetét — **a parancsnokság.**

— **Egy jugoszláv hajó** a portugál partok mentén óriási viharban elsüllyedt. A dubrovniki tenger hajós társaság Daxa nevű 4361 tonnás hajója, mely az angol partokkal bonyolította le a forgalmat, elsüllyedt s valószínűnek tartják, hogy a hajó 35 főnyi legénysége is a tengerbe veszett. A hajó adott le vészjeleket, de a nagy viharban nem lehetett megközelíteni.

KINO V M. SOBOTI

V NEDELJO, 16. februara
popoldne ob 3 uri in
zvečer ob 8 uri

POVRATAK

Vel'ka potresna filmska drama
prema noveli „KARL i ANA“ od
Leonharda Franka u 10 činova.

U glavnoj ulozi

Muž Lars Hanson, Žena Dita
Parlo, Onaj treći Gustav Fröhlich.

VSTOPNINA:

I. prostor 12 Din., II. prostor
10 Din. in III. prostor
5 Din.

Lastnik:

DITTRICH GUSTAV.

Dr. Silovics József szávai bán Muraközben

Ünnepélyes fogadtatás Csakovecen. — A bán beszéde Péter, Sándor király és Jugoszláviáról. — Üdvözlő táviratok Öfelsége a király és a miniszterelnök részére.

A bán szolgálati útján csütörtökön délelőtt Csakovecra érkezett Dubenik varazsdini inspektor kíséretében. Utközben Nedeliscsén időzött rövid ideig, ahol az iskolát és a községházát látogatta meg, majd pontosan a program szerint megérkezett 11 órakor Csakovecra, ahol nagy néptömeget várta. A diadalkapu előtt a bánat Kroppek Rudolf polgármester üdvözölte a következő szavakkal: Nagyméltóságú Bán Ur! Engedje meg, hogy körünkbe érkezése alkalmával, mint történelmi nevezetességű helység Csakovec polgármestere üdvözlöm a saját és az egész polgárság nevében. Körünkbe való érkezéssel különösen kitüntetve érezzük magunkat. Köszönetet mondok szives érdeklődéséért Muraköz iránt, mert evvel érezzék apai szeretetét. Kívánjuk Önnek és magas kíséretének, hogy körünkbe való tartózkodása alatt kellemesen érezzék magukat. „Isten hozta.“ Majd Novák Mária elemista leány üdvözölte a bánat szép szavakkal, mint a szegények jóltevőit és egy gyönyörű csokor virágot nyújtott át. Különösen megható jelenet volt, amikor a bán a kisleányt felvette az emelvényre. A bán megköszönte a szép fogadtatást és az üdvözléseket és kijelentette, hogy nagyon boldog, mert mint szávai bán először jön a Zrinyi bánok ősi földjére, melynek ő az utódja. Ezen alkalommal meleg szavakkal emlékezett meg Péter királyról, a nagy uralkodóról, aki ezen országot megalapította és Sándor királyról, aki az országnak az igazi nevét megadta és éljént kiált

a király és az uralkodó családnak, ennek végeztével a megjelent katona zenekar, amely a himnuszt játszotta el.

Ezután a bán kíséretével gyalog a városházára vonult, a megjelent nagyszámu polgárság és diákság sorfala között, akik lelkesen ünnepelték. A városházán, a községi előljárásság teljes számban megjelent, ahol Kroppek polgármester a következő szavakkal üdvözölte a bánat: Nagyméltóságú Bán Ur!

Engedje meg, hogy a városi testület mai ünnepélyes ülésén üdvözlöm a saját és a képviselő testület nevében. Csakovec város történetében először fordul elő, hogy a város képviselőinek ülésén ilyen magasrangú méltóság vesz részt. Boldogok vagyunk, hogy az Ön személyében van szerencsénk üdvözölni a szávai bánok legmagasabb előljáróját, melyet Ön vezet igazságosan és szeretettel. Köszönetet mondok szives érdeklődéséért Muraköz és Csakovec iránt és ennek nevében üdvözlöm Önt. „Éljen“!

Az ülés végeztével, dr. Silovics bán megköszönte a képviselőtestületnek és a népnek a lelkes fogadtatást és kiemeli, hogy az ő felügyelete alatt fog vigyázni Öfelsége azon parancsára, hogy a területén a rend és a törvény uralkodjon. Ezután megjelenezték és hódoló táviratot menesztettek Öfelségének és a miniszterelnöknek.

Ezen történelmi ülés megörökítése végett 20.000 dinárt jegyeztek a zágrebi Péter király szobor részére. Mivel a bán nem fogadta el a bankett megtartását, bankett megváltás címen 2000 dinárt jegyeztek a zágrebi népvédelmi osztály részére. Az ülés végeztével, a főszolgabírószágon fogadta különféle küldöttségek tisztelegését. 1 órakor a Vajda szállóban szükebb körű ebéd volt, ahol több felköszöntő hangzott el. Dr. Ilijanic orvos beszédében két történelmi napot említett meg, 1918. december 23.-át amikor muraközt elfoglalták és a bán látogatásának napját. Dr. Blasics kórház főorvos köszönetet mond a bánnak, hogy háboru alatt sok gyermeket megmentett, mely akkor nehéz dolog volt. A bán megköszönte a felköszöntőt és kiemelte a szerbségnek és a dinasztának heroik küzdelmét a jelenlegi elért eredményért, különösen a néhai Petár királyt és Öfelsége Sándor királyt, aki katonáival a hactéren egyaránt osztozott a jóban rosszban. A végén megemlékezik a hős hadseregéről, Belimarkovics ezredes brigádaparancsnok megköszönte a bánnak a megemlékezést és megemlíti, hogy a szerb művelt osztály 80 százaléka elvesztett a különféle harctereken és a horvát és szlovén intelligenciának segíteni kell a nemzeti nevelésben. A szaloniki fronton együtt harcolt a szerb sereg a jugoszláv divízióval és mi ezen ország megalapítói, elvárhatjuk, hogy testvérek legyünk szívből.

Ebéd végeztével a bán kíséretével Pribislávecre ment, ahol megvizsgálta a volt Festetics kastélyt, melyet a szávai bánok szegényei részére akar berendezni. Utána a Zrinyi várat tekintette meg. 5 órakor a tanító képző intézetet látogatta meg, ahol a növendékek több ének és zeneszámot adtak elő. A bán többször megismételtette Dr. Zsganec Vinko jelenleg zombori ügyvéd által összeállított muraközi dalokat. Este a Zrinyi szálloda nagytermében bankett volt, melyen a csakoveci élet reprezentánsai nagy számban megjelentek.

A vacsora alatt Rotanics bankigazgató, Macekovic vállalkozó dr. Kovács ügyvéd és mint a legöregebb a megjelentek között Sztrahonya mondott beszédet. Megéljenztek Öfelségét a királyt, Jugoszláviát és a bánt. A bán megköszönte az üdvözléseket és az asztalához ültette a két legöregebb megjelent polgárt Antonovicsot és Sztrahonyát. A bán 11 óra tájban nyugalomra tért. A vig hangulatban Horvát alpolgármester köszöntötte fel Dubenik inspektort. Kiemelendő, hogy Dubenik varazsdini inspektor, aki három évig volt Muraköz kormányzója, azon idő alatt a közönség minden rétege megszerette jólelkű és igazságos volta miatt és ezen szeretet akkor sem szűnt meg, amikor körülből eltávozott. Ezt pedig megmutatta a közönség nem csak a bán fogadtatása alkalmával, hanem a magas méltóság egész itt tartózkodása alatt. A felköszöntő után az inspektor megköszönte a közönség nagyszámú megjelenését, mert azt a bán külön megjegyezte valamint az itt és egész Muraközben talált rendet, mert ilyen támogatással könnyen el tudja érni azt a kitűzött nagy feladatot, mellyel a feleséges uralkodó megbízta.

A bán azután kíséretével az összes muraközi falvakat meglátogatta és megígérte, hogy sürgősen intézkedni fog az elhagyott részek rendezésére. Sokáig időzött Podturen és Ferketinec helyeken, ahol a Mura nagy föld területeket elvitt. A bán vasárnap este távozott el Muraközből, szolgálati utjának folytatására.

Gazdálkodás.

Előkészületek az ellésekhez.

Irta: Nemes Miklós állatorvos.

Az anyaállatnak adjunk langyos gyengén sózott lisztes ivóvizet. A tőgyet ne fejjük ki előre, hanem szopassuk két óránként a magzattal. Minden legkisebb szabálytalanság esetén forduljunk állatorvoshoz! Ha télen két napig, nyáron egy napig téhennél, lónál fél napig, a magzatburok vissza maradtak, azokat okvetlenül állatorvossal és a bevárt idő után azonnal vétessük ki, mert méhbajt okoznak, ami meddőségre, fehér folyásra vezet.

A meddőségről, annak gyógyításáról majd írok, most csak annyit tartok fontosnak, hogy a gazda, ha az állatján észre veszi, hogy néha-néha erőlködik, azonnal vizsgálta meg az állatját. Ugyanis gyakran úgy véli a gazda, hogy eljött a pokla (a mássa, a magzatburok) mégis sokszor visszamarad a magzatburok egy kicsi része, amely nagy katabontot csinál s sokszor örülni kell, ha az állat életét megmenthetjük. Jól teszi a gazda, ha az ilyen tenyész-állatot havonként egyszer megvizsgálta, hogy az ivarszervei rendben vannak-e mindaddig, amíg az állatorvosi vizsgálat utólag vemhességet nem talál. A segédkezők tisztátalan keze, fertőzött kötelei és eszközei, a részben visszamaradt magzatburok, a nyitólárványok az alomról és az érintkezésbe jutó tárgyakról rohadást és genyvesedést okozó baktériumok ezrei, a méhben, a visszamaradt foszlányokban és a lóhiákban a méhnyakban tovább szaporodnak és

oly gyulladást okoznak, mely miatt a méhet naponként kell (néha kétszer is) mosni, tisztítani, hogy az állat életét megmenthessük. Talpán legyen az az állatorvos, aki az ilyen beteget megmenti, de a meddőséget is meggyógyítja. Ezt csak úgy lehet elérni, ha a legkisebb erőlködésre azonnal állatorvoshoz fordulunk. Még jobb, ha a hónapos vizsgálatot megtarthatjuk, amíg a vemhesség nem biztos.

A kétszeri rendszeres fedeztetésre meddön maradt anyaállatokat okvetlenül vizsgálta meg gyakorlott állatorvossal, nehogy a lassan fokozódó baj állandósulhasson és az állatot csakis hízalással hasznosíthassuk. A megrögzött bajt nehéz meggyógyítani. (Vége.)

Közgazdaság.

Amerikai arany Európában. A Washingtoni szövetségi bank azzal a tervvel foglalkozik, hogy az európai pénz vásárló erejének megerősítésére felesleges arany készletét az európai és más nagy pénzpiacokra küldi 3-5 százalékos kölcsön gyanánt. A szövetségi bankban mintegy 1400 millió dollár értékű arany hever, amely a törvényes valuta biztosítékon felül van, tehát felesleges. Ezt az aranyat szándékozzák, London, Berlin, Amszterdam és Tokió pénzpiacán elhelyezni.

A borkongresszus előkészületei serényen folynak s valószínűleg március első napjaiban lesz megtartva a kongresszus. A kongresszusra legalább 1500 résztvevőre számítanak az ország minden részéből.

Az arany és ezüst pénzek bevezetését kívánják a gazdasági körök. Az új bankjegy nyomda felállítását és a hazai bankó prések üzembe helyezését az ország gazdasági körei nagy örömmel fogadják, főleg azért, mert ettől a bankjegyek minőségének megjavulását várják. A most forgalomban levő bankó pénz már rongyos, piszkos, szennyes. Azonkívül többféle típusú is van forgalomban. Tehát kívánatos, hogy nekünk is jó minőségű, tetszetős, tiszta, papírpénzünk legyen, mint a többi nyugati országoknak.

A bankjegyek kérdésével újabban azt a kívánságot hangoztatják gazdasági körökben, hogy a bankjegyek egy jó részét ércpénzzel kellene helyettesíteni. Azaz érvelnek első sorban, hogy az ércpénz (ezüst és arany) tiszta, nem piszkolódik, nem fertőz annyira, mint a papíros, amely már izléstelenül elszenyvedik s a forgalomban is igen kényelmes. A mindennapi forgalomban igen célszerű lenne. Emelkednék az ércpénz vásárló ereje is, meg bizony sok-sok embert a takarékosra is serkentené, amire meg bizonyára mindig nagy szükség van. Az ércpénz bevezetésére pedig most kedvező alkalom van,

mert a dinár árfolyama már évek óta stabil.

A munkásvédelmi törvény módosítása. A munkásvédelmi törvény nemsokára revideálva lesz. A munkásság részéről most felmerült az a kívánság, hogy a munkaadók teljes mértékben hozzák nyilvánosságra javaslataikat és kívánságaikat, hogy azokhoz a teljes nyilvánosság előtt a munkás kamarák is hozzá szólhassanak s az esetleg felmerülő vitákban részt vehessenek.

A forgalmi és kereseti adóvallomások benyújtásának határidejét nem hosszabbították meg. Akik február 5.-ig nem nyújtották be az adóveket, azok elvesztik feljebbvezési jogukat, sőt még meg is büntetik őket.

A tojás ára a világpiacon csaknem ötven százalékkal csökkent. Az összes világpiacok arról a páratlanul álló hírről számolnak be, hogy a tojáskereskedés válságba jutott. A tojás ára csaknem ötven százalékkal esett. Az áresést az a körülmény idézte elő, hogy a tojás exportőrök nagy készleteket halmoztak össze, az árut elraktározták, számolva a téli hideg időjárásra, ami meg nem következett be. Oroszország, meg a többi keleti export államok sok százezer láda tojást dobtak piacra s így a tojás ára rohamosan esni kezdett. A válság Jugoszláviát is erősen érinti, mert innen is sok tojás ment külföldre. A tojás áresése következtében sok hatalmas cég már erősen megrendült.

Az országos borkongresszust március 9.-én tartják meg. A beográdi előkészítő bizottság, amely az ország több boregyesületének részvételével tartotta értekezletét, — így a maribori kiküldött is jelen volt, — úgy határozott, hogy a borászati kongresszust Beogradban március 9.-én fogják megtartani. A kongresszus napi rendjét és tárgysorozatát szintén összeállították. A kongresszus a kormány részéről a legmesszebbmenő támogatásban részesül.

SPORT.

Jugoszláv sportkörökben nagy szenzációt keltett az az hír, hogy Fischer mérnök a nemzetközi futball szövetség alelnöke, — a híres magyar sportvezér — Beogradba érkezett, hogy biztossítsa a jugoszláv reprezentatív csapatnak a Montevideóban megtartandó világ bajnoki mérkőzésen való részvételét. Ez alkalomra Uruguay kötelezettséget vállal, hogy tizenhét személy részére ingyenes oda és vissza utazást biztosít, másod osztályú háló kocsis első osztályú hajó menet jeggyel. Azután Montevideóban a

jugoszláv reprezentáció napi hetvenöt dollárt kapna honorátiumot, azonkívül ingyen lakást s minden játékos fél dollár napi zsebpénzt. Fischer mérnök reméli, hogy a jugoszláv csapat ilyen feltételek mellett részt fog venni a montevideói világmérkőzésen.

Szerkesztő üzenete.

S. F. G. Lendava. Rendben van. Küldhatsz érte.

F. Hnber, G. Slavečl. Csak 10 tonna kapható.

P. I. B. A harmadik hang a dominans úgy a dur mint a moll- oknál, de ne felejtse el mivel az első és negyedik hang ugyanaz, az akkord 3 hangból áll, melyek közül a dominans lehet a szélén is, a középben is. Minden dur, ugyanazon előjelzéssel adja a másfél hanggal alatta levő hang mollját. — Ujabb levele. A dominans akkord lehet dur is, moll is. A dur. domin. accord 3 felső hangját úgy kapjuk meg, ha a közönséges 4 hangú accord két közepre eső hangjából az első, félhanggal följebb száll, a második megmarad, az utolsó (az alap) hang oktávja, félhanggal lejjebb esik. A moll dom. acc. 3 felső hangját úgy alkotjuk, mint a durét, mégis a középső hangok elsője félhanggal nem föl, hanem le száll.

D. J. Prosenjakovci. Ha erre jár, jöjjön hozzám; az írásmódja tetszik.

S. Gy. M. Ez a verse eredeti népies nyelvű és szokásu, kedves, melegségű. A rimek igen jók, a ritmus kifogástalan. A pontosabb rim kedvéért „üveget“-re „egyet“ irtam, ma veszem észre, hogy e népies szóért „vélek“ a rimet nem kellett volna annyira mérlegelni. Gratulálók. Így igazibb, ahogy Ön írta.

Vsakovrstne
surove in svinjske

kože

küpuje po najvišji dnevni ceni

FRANC TRAUTMANN

Murška Sobota Cerkevna ul. 191.

Gyakornok

felvétetik

Nemecz János

van- és gépkereskedésben

Murška Sobota.

Feltétel: középiskolai képzettség. Fizetés, ellátás: megállapodás szerint írásbeli ajánlatok febr. 15.-ig beadandók.